KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.3.2022 r.
COM(2022) 112 final

2022/0077 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego
oraz
zmieniające rozporządzenie (UE) nr 516/2014 ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji,
oraz
zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1147 ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę dokonana 24 lutego 2022 r. doprowadziła do masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy do kilku państw członkowskich UE. Wywiera to ponownie presję na zasoby finansowe państw członkowskich w związku z koniecznością zaspokojenia pilnych potrzeb w dziedzinie migracji i zarządzania granicami. Chociaż zwiększona presja migracyjna, w tym także w zakresie procedur przyjmowania i rozpatrywania wniosków o azyl, jest już mocno odczuwana w państwach członkowskich dzielących granicę lądową z Ukrainą, zwiększone potrzeby zaczynają być widoczne w kolejnych państwach na całym obszarze Unii Europejskiej, i sytuacja ta będzie się utrzymywać po 2022 r.

Ogólnym celem niniejszego wniosku jest wsparcie państw członkowskich w radzeniu sobie z konsekwencjami wojny w Ukrainie przez ułatwienie im dostępu do niewykorzystanych zasobów finansowych na okres programowania 2014–2020 w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji[1] („FAMI") i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego – instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz,[2] a także Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego – instrument na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego [3] (dalej: „fundusze w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020"). Niniejszy wniosek służy temu, aby maksymalnie zwiększyć zakres wykorzystania tych funduszy przez przedłużenie okresu kwalifikowalności i odblokowanie dostępu do niewykorzystanych zasobów o określonym przeznaczeniu, co pozwoli uniknąć utraty niewykorzystanych środków w wyniku umorzenia.

4 marca 2022 r. przyjęto decyzję wykonawczą Rady (UE) 2022/382 stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE[4] i skutkującą wprowadzeniem tymczasowej ochrony. We wspomnianej decyzji wykonawczej (w motywie 22) wyjaśniono, że wysiłki państw członkowskich na rzecz wypełnienia zobowiązań wynikających z tej decyzji oraz zaoferowania tymczasowej ochrony będą wspieranie, m.in. środkami z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/1147[5] („FAMI 2021–2027"). Przedłużenie okresu wdrażania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020 mogłoby również zapewnić państwom członkowskim dodatkową elastyczność w zakresie środków wsparcia wprowadzanych zgodnie z dyrektywą Rady 2001/55/WE w sprawie minimalnych standardów

---

1 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, zmieniające decyzję Rady 2008/381/WE oraz uchylające decyzje Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2007/WE i nr 575/2007/WE oraz decyzję Rady 2007/435/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 168).

2 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

3 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 513/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego oraz uchylające decyzję Rady 2007/125/WSiSW (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 93).

4 Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

5 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (Dz.U. L 251 z 15.7.2021, s. 1).

przyznawania tymczasowej ochrony w związku z masowym napływem wysiedleńców z Ukrainy.

Ta ogólna elastyczność jest niezbędna do zapewnienia kompleksowego podejścia do zarządzania migracjami, opartego na wzajemnym zaufaniu, solidarności i podziale odpowiedzialności między państwami członkowskimi oraz instytucjami Unii, tak by zapewnić wspólną zrównoważoną unijną politykę w dziedzinie azylu, migracji, bezpieczeństwa i zarządzania granicami oraz by wzmocnić wiarę w to, że Unia jest zdolna połączyć europejskie i krajowe wysiłki w dziedzinie migracji i skutecznie współpracować.

Przedłużenie okresu wdrażania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020

Celem niniejszego wniosku jest **przedłużenie o jeden rok okresu wdrażania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych** na lata 2014–2020. Przedłużenie to zostanie dokonane poprzez zmianę **rozporządzenia (UE) nr 514/2014** z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania oraz zarządzania kryzysowego[6], które określa przepisy dotyczące stosowania odnoszące się do funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020. Przedłużenie to umożliwi państwom członkowskim pilne wykorzystanie pozostałych środków finansowych, co pomoże im radzić sobie z rosnącą presją na ich systemy zarządzania granicami i migracjami, wynikającą z inwazji na Ukrainę. Masowy napływ osób do państw członkowskich UE wiąże się również z dodatkowymi potrzebami w zakresie bezpieczeństwa, na których zaspokojenie także można by wykorzystać pozostałe środki finansowe.

Odblokowanie dostępu do niewykorzystanych zasobów o określonym przeznaczeniu w ramach FAMI na lata 2014–2020

Ponadto celem niniejszego wniosku jest **odblokowanie dostępu do niewydanych kwot wcześniej przeznaczonych na określone cele** w ramach FAMI, aby umożliwić państwom członkowskim lepsze radzenie sobie ze zwiększoną presją na ich systemy zarządzania azylem i migracją, która to presja jest skutkiem inwazji na Ukrainę. Dostęp ten zostanie zapewniony poprzez zmianę **rozporządzenia (UE) nr 516/2014** z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającego FAMI oraz określającego przepisy dotyczące jego wykorzystania.

Umożliwienie wykorzystania zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel w ramach FAMI na lata 2021–2027

Aby zwiększyć zakres dostępnych źródeł finansowania, co pomogłoby w radzeniu sobie z nieprzewidzianymi przyszłymi zdarzeniami, we wniosku proponuje się wprowadzenie możliwości wnoszenia przez państwa członkowskie oraz innych darczyńców publicznych lub prywatnych, w okresie programowania 2021–2027, dodatkowych wkładów finansowych na rzecz zarządzania azylem i migracją w formie zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel. Te zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel będą stanowić specjalny wkład państw członkowskich i innych darczyńców publicznych lub prywatnych na

[6] Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 112. Tytuł tego rozporządzenia może wydawać się niejednoznaczny w kwestii stosowania, ale zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 515/2014 w związku z art. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 514/2014 rozporządzenie to ma również zastosowanie do instrumentu w zakresie granic zewnętrznych i wiz.

finansowanie określonych pozycji wydatków w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na lata 2021–2027. Dodanie tego potencjalnego źródła finansowania nastąpi poprzez zmianę rozporządzenia (UE) 2021/1147[7] ustanawiającego FAMI oraz określającego przepisy dotyczące wykorzystania funduszu. Zapewni to dodatkowy środek gotowości, który umożliwi finansowanie działań w zakresie azylu i migracji w państwach członkowskich w czasie kryzysów, takich jak te wynikające z inwazji na Ukrainę.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wniosek jest spójny z ogólnymi ramami prawnymi ustanowionymi dla funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020 i ogranicza się do ukierunkowanej zmiany przepisów szczegółowych rozporządzenia (UE) nr 514/2014 i rozporządzenia (UE) nr 516/2014, tak by zaradzić pilnym i wyjątkowym okolicznościom wynikającym z inwazji na Ukrainę. Ponadto możliwość przeznaczenia dochodów na określone pozycje wydatków jest przewidziana w art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 („rozporządzenie finansowe") mającego zastosowanie do całego finansowania unijnego w danym obszarze polityki[8].

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek ogranicza się do ukierunkowanych zmian w rozporządzeniu (UE) nr 514/2014 i rozporządzeniu (UE) nr 516/2014, tak by zaradzić pilnym i wyjątkowym okolicznościom wynikającym z inwazji na Ukrainę, a także pozostaje spójny z innymi politykami Unii. Zaradzenie wybuchowi przemocy w Ukrainie i wynikającym z niego przepływom uchodźców jest konsekwentnie uznawane za jeden z głównych priorytetów Unii. Proponowane podejście jest również spójne z cyklem wdrażania („zasada N+3") określonym w art. 136 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013[9] ustanawiającego Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. Ponadto wykorzystanie zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel jest spójne z podejściem stosowanym w innych instrumentach finansowania, w przypadku których ważnymi czynnikami są odporność i gotowość, takich jak rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19[10].

---

7 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (Dz.U. L 251 z 15.7.2021, s. 1).

8 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

9 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

10 Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433 z 22.12.2020, s. 23).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną proponowanego działania Unii można znaleźć w wykazie środków zawartym w art. 78 ust. 2, art. 79 ust. 2 i 4, art. 82 ust. 1, art. 84 i art. 87 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Podstawą rozporządzenia (UE) nr 516/2014 jest art. 78 ust. 2, art. 79 ust. 2 i 4, natomiast rozporządzenie (UE) nr 514/2014 opiera się na wszystkich wyżej wymienionych postanowieniach.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Wniosek ma umożliwić wsparcie państw członkowskich w radzeniu sobie z bezpośrednimi i pośrednimi skutkami inwazji na Ukrainę, a w szczególności ze zwiększonymi potrzebami państw członkowskich w dziedzinie migracji i zarządzania granicami, tak by maksymalnie wykorzystać dostępne fundusze UE przeznaczone na cele związane z tą dziedziną. Przepisy unijne można zmienić jedynie na poziomie Unii.

- **Proporcjonalność**

Wniosek zawiera ograniczone i ukierunkowane zmiany, niewykraczające poza to, co jest konieczne do zapewnienia, aby państwa członkowskie mogły w jak największym stopniu wykorzystać dostępne zasoby finansowe w reakcji na inwazję na Ukrainę. Inwazja ta spowodowała wzrost potrzeb w takich obszarach jak migracja i zarządzanie granicami, które bezpośrednio wchodzą w zakres Funduszu Spraw Wewnętrznych na lata 2014–2020. Wniosek jest zatem zgodny z zasadą proporcjonalności i wchodzi w zakres działania w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości określonej w tytule V TFUE. Cele i odpowiadające im poziomy finansowania są proporcjonalne do tego, co instrument ma osiągnąć.

- **Wybór instrumentu**

W rozporządzeniu (UE) nr 514/2014 określono zasady kwalifikowalności i okres wdrażania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020, natomiast w rozporządzeniu (UE) nr 516/2014 określono szczegółowe zasady dotyczące korzystania z zasobów w ramach FAMI na ten okres. Aby przedłużyć okres kwalifikowalności w odniesieniu do funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020 oraz odblokować dostęp do niewykorzystanych zasobów w ramach FAMI, konieczna jest zmiana zarówno rozporządzenia (UE) nr 514/2014, jak i rozporządzenia (UE) nr 516/2014, dokonana niniejszym rozporządzeniem. Rozporządzenie (UE) 2021/1147 ustanawia FAMI na lata 2021–2027 i określa przepisy dotyczące jego wykorzystania, a w celu wprowadzenia przepisów dotyczących zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel do wykorzystania w ramach FAMI na lata 2021–2027 konieczna jest także zmiana rozporządzenia (UE) 2021/1147 przewidziana w niniejszym wniosku.

3. WPŁYW NA BUDŻET

Wpływ na budżet uwzględniono już w budżecie funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020. Niniejszy wniosek ma na celu optymalizację wykorzystania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020 w kontekście masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy do państw członkowskich UE.

Nie można z góry przewidzieć, jaki wpływ na budżet będą miały zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w ramach budżetu FAMI na lata 2021–2027. Art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego stanowi, że budżet zawiera linie pozwalające uwzględnić

zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel i wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel oraz, jeżeli to możliwe, wskazuje ich kwotę. Dochody przeznaczone na określony cel można uwzględnić w projekcie budżetu tylko w odniesieniu do kwot, które są pewne w dniu uchwalania projektu budżetu.

2022/0077 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego
oraz
zmieniające rozporządzenie (UE) nr 516/2014 ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji,
oraz
zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1147 ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 78 ust. 2, art. 79 ust. 2 i 4, art. 82 ust. 1, art. 84 i art. 87 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[1],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[2],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę dokonana 24 lutego 2022 r. doprowadziła do masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy do kilku państw członkowskich. Wywiera to ponownie presję na zasoby finansowe państw członkowskich w związku z koniecznością zaspokojenia pilnych potrzeb w dziedzinie migracji, zarządzania granicami i bezpieczeństwa. Biorąc pod uwagę charakter i skalę kryzysu, te nieprzewidziane potrzeby będą utrzymywać się po 2022 r.

(2) Od 1 stycznia 2014 r. unijna polityka spraw wewnętrznych w zakresie migracji, zarządzania granicami i bezpieczeństwa jest wspierana ze środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji[3] oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego – instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz[4], a także Funduszu

---

1 Dz.U. C […], […], s. […].

2 Dz.U. C […], […], s. […].

3 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, zmieniające decyzję Rady 2008/381/WE oraz uchylające decyzje Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2007/WE i nr 575/2007/WE oraz decyzję Rady 2007/435/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 168).

4 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

Bezpieczeństwa Wewnętrznego – instrument na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego („fundusze w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020”).

(3) Należy przedłużyć okres wdrażania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020 o jeden rok, aby umożliwić państwom członkowskim pełne wykorzystanie wszelkich niewydanych środków z tych programów i w razie potrzeby – szybką weryfikację realizacji swoich programów, tak aby państwa te mogły sprostać nieprzewidzianym wyzwaniom wynikającym z inwazji na Ukrainę.

(4) Należy również zapewnić większą elastyczność w wykorzystaniu zasobów przeznaczonych na określony cel na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014, które obecnie uniemożliwia wykorzystanie niewydanych środków z okresu programowania 2014–2020 na działania służące zaspokojeniu pilnych potrzeb wynikających z inwazji na Ukrainę.

(5) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014[5] ustanowiono przepisy ogólne dotyczące wykonania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020, m.in. w odniesieniu do finansowania wydatków i okresu realizacji, które ograniczają kwalifikowalność wypłat państw członkowskich do dnia 30 czerwca 2023 r., oraz wyznaczają zamknięcie okresu realizacji na dzień 31 grudnia 2023 r.

(6) Od 1 stycznia 2021 r., na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, zaczął obowiązywać odnowiony pakiet funduszy w obszarze migracji i zarządzania granicami w postaci nowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji[6], Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej[7] oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego[8] („fundusze w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2021–2027”).

(7) Chociaż fundusze w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2021–2027 weszły w życie 15 lipca 2021 r. i zaczęły obowiązywać 1 stycznia 2021 r., programy państw członkowskich nie zostały jeszcze zatwierdzone [na dzień przyjęcia niniejszego rozporządzenia].

(8) Wykonanie odpowiednich instrumentów finansowania musi się w pewnym stopniu pokrywać, aby można było zapewnić ciągłość realizacji celów polityki odnoszących się do funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020 i 2021–2027, a także umożliwić płynne przejście między okresami programowania 2014–2020 i 2021–2027, minimalizując w ten sposób obciążenie administracyjne dla państw członkowskich.

(9) Konieczność ta została jasno odzwierciedlona w podstawach prawnych funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2021–2027 i w rozporządzeniu (UE) 2021/1060[9], które umożliwiają uznanie kwalifikowalności wydatków z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2021 r.

---

5 Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 112.

6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (Dz.U. L 251 z 15.7.2021, s. 1).

7 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 251 z 15.7.2021, s. 48).

8 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1149 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz.U. L 251 z 15.7.2021, s. 94).

9 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu

(10) Pomimo tych przepisów, które mają pomóc w zniwelowaniu luki między instrumentami finansowania, data zakończenia wdrażania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020 oraz przewidywane terminy zatwierdzenia programów w ramach tych funduszy na lata 2021–2027 mogą narażać państwa członkowskie na znaczną lukę w finansowaniu. Może to prowadzić do problemów z płynnością w kontekście wzmożonych działań w zakresie migracji i zarządzania granicami będących skutkiem masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy.

(11) Ryzyko to zwiększa fakt, że fundusze w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020 wdrażano z zastosowaniem krótszego cyklu realizacji zobowiązań budżetowych (zasada N+2), który nie jest dostosowany do innych unijnych instrumentów finansowania objętych zarządzaniem dzielonym, takich jak fundusze spójności, w przypadku których okres realizacji jest dłuższy (N+3). Zasada N+3[10] będzie miała zastosowanie do funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2021–2027, określonych w rozporządzeniu (UE) 2021/1060, w latach 2021–2027.

(12) Częściowo z powodów pozostających poza kontrolą państw członkowskich, takich jak opóźnienia we wdrażaniu funduszy spowodowane pandemią koronawirusa w latach 2020–2021, dostępne dane na temat stanu wdrożenia przez państwa członkowskie wskazują na wysokie ryzyko umarzania środków, które w przeciwnym razie mogłyby zostać wykorzystane do zaspokojenia nowo pojawiających się potrzeb. Tymczasem przedłużenie terminu wdrażania funduszy o jeden rok umożliwiłoby państwom członkowskim pełne wykorzystanie zobowiązań budżetowych w ramach programów na lata 2014–2020 w celu sprostania wyzwaniom, z którymi się obecnie mierzą w związku z wydarzeniami na Ukrainie.

(13) W rozporządzeniu (UE) nr 514/2014 przewidziano, że w świetle nowych lub nieprzewidzianych okoliczności, z inicjatywy Komisji lub zainteresowanego państwa członkowskiego, można dokonać ponownej analizy zatwierdzonego programu krajowego i w razie konieczności zmienić go na pozostałą część okresu programowania. W związku z tym należy uznać wojnę na Ukrainie za „nowe lub nieprzewidziane okoliczności", które uzasadniają ponowną analizę i operacyjne przekierowanie realizacji programu, z uwzględnieniem tych nowych potrzeb oraz z zachowaniem szczegółowych celów wcześniej przyjętego programu.

(14) Aby zapewnić państwom członkowskim stały dostęp do niewydanych kwot w ramach funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020, należy przedłużyć okres kwalifikowalności w odniesieniu do tych funduszy o jeden rok oraz dokonać niezbędnych powiązanych dostosowań, jeśli chodzi o terminy mające zastosowanie do wdrażania, sprawozdawczości, oceny i zamknięcia programów, a także terminy związane z kwotami umorzonymi.

Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

[10] Zobowiązania budżetowe związane z programami operacyjnymi są zaciągane w transzach rocznych. Zgodnie z zasadą N+3, zobowiązanie zaciągnięte w roku N musi być pokryte tą samą kwotą wniosków o płatność zaliczkową i płatność okresową przed dniem 31 grudnia N+3 (na przykład zobowiązanie zaciągnięte w 2014 r. musi zostać w pełni pokryte wnioskami o płatność zaliczkową i płatność przed dniem 31 grudnia 2017 r.). Niepokryta kwota zobowiązań zostaje umorzona, co oznacza, że państwo członkowskie traci finansowanie. Zasada ta ma na celu zapewnienie dyscypliny finansowej w zarządzaniu funduszami UE, gdyż zobowiązuje państwa członkowskie do dynamicznej realizacji projektów i pozwala uniknąć problemów tuż przed zakończeniem cyklu.

(15) Aby zapewnić jak największą przejrzystość w kwestii przedłużenia okresu kwalifikowalności, należy ustalić jeden ostateczny, kluczowy termin, przed upływem którego wydatki muszą być zarówno poniesione, jak i wypłacone.

(16) Rozporządzeniem (UE) 2018/2000 z dnia 12 grudnia 2018 r.[11] zmieniono rozporządzenie (UE) nr 516/2014, aby odblokować dostęp do zasobów przeznaczonych na przekazywanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub osób objętych tą ochroną, oraz aby umożliwić wykorzystanie tych zasobów na niektóre inne działania w ramach programu krajowego. Należy rozszerzyć tę zasadę elastyczności w celu zaspokojenia pilnych potrzeb wynikających z nowych lub nieprzewidzianych okoliczności, w szczególności w celu zaspokojenia nowych potrzeb państw członkowskich w zakresie zarządzania azylem i migracją będących skutkiem inwazji na Ukrainę.

(17) Aby odblokować dostęp do wszystkich dostępnych środków i aby uniknąć ich utraty przez umorzenie niewykorzystanych zasobów wcześniej przeznaczonych na określone cele na podstawie rozporządzenia (UE) nr 516/2014, w tym zasobów na konkretne działania i na unijny program przesiedleń, należy zapewnić państwom członkowskim elastyczność w zakresie wykorzystania tych zasobów w drodze wyjątku, w świetle nowych lub nieprzewidzianych okoliczności, takich jak okoliczności wynikające z inwazji na Ukrainę.

(18) Aby zwiększyć zakres dostępnych źródeł finansowania oraz pomóc państwom członkowskim w radzeniu sobie z nieprzewidzianymi przyszłymi zdarzeniami, należy zapewnić tym państwom oraz innym darczyńcom publicznym lub prywatnym możliwość wnoszenia w okresie programowania 2021–2027 dodatkowych wkładów finansowych na potrzeby zarządzania azylem i migracją, w formie zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel. Te zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel będą stanowić specjalny wkład państw członkowskich i innych darczyńców publicznych lub prywatnych przeznaczony na sfinansowanie określonych pozycji wydatków w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na lata 2021–2027 oraz umożliwią wprowadzenie dodatkowego środka gotowości na finansowanie działań w zakresie azylu i migracji w państwach członkowskich w czasie kryzysów, takich jak ten, który jest skutkiem inwazji na Ukrainę.

(19) Wsparcie w ramach FAMI powinno mieć charakter uzupełniający, w szczególności w odniesieniu do działań finansowanych w ramach innych funduszy unijnych, zwłaszcza w ramach polityki spójności, aby zmaksymalizować oddziaływanie dostępnego finansowania.

(20) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 514/2014 oraz rozporządzenie (UE) nr 516/2014,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 514/2014 wprowadza się następujące zmiany:

(1) art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

[11] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2000 z dnia 12 grudnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 w odniesieniu do ponownego przydziału pozostałych kwot przydzielonych na wspieranie wdrażania decyzji Rady (UE) 2015/1523 i (UE) 2015/1601 lub przeznaczenia tych kwot na inne działania w ramach programów krajowych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 78).

„3. Wydatki kwalifikują się do objęcia wsparciem na mocy rozporządzeń szczegółowych, jeżeli zostały poniesione przez beneficjenta i zostały w całości wypłacone przez wyznaczony organ odpowiedzialny w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca **2024** r.”;

(2) w art. 40 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Do dnia 31 grudnia **2024** r. państwa członkowskie przedkładają następujące dokumenty:

a) informacje wymagane na potrzeby ostatniego rocznego sprawozdania finansowego, zgodnie z art. 44 ust. 1;

b) wniosek o płatność salda końcowego; oraz

c) końcowe sprawozdanie z realizacji programu krajowego, o którym mowa w art. 54 ust. 1.

2. Płatności dokonane przez organ odpowiedzialny od dnia 16 października **2023** r. do dnia 30 czerwca **2024** r. uwzględnia się w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym.”;

(3) art. 50 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zobowiązanie dotyczące **dwóch ostatnich lat budżetowych** tego okresu umarza się zgodnie z zasadami dotyczącymi zamykania programów.”;

(4) art. 54 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 31 marca 2016 r. oraz do dnia 31 marca każdego kolejnego roku do roku 2023 włącznie organ odpowiedzialny przedstawia Komisji roczne sprawozdanie z realizacji każdego programu krajowego w poprzednim roku budżetowym; może również opublikować na odpowiednim szczeblu informacje na ten temat. Sprawozdanie przedstawione w roku 2016 obejmuje lata budżetowe 2014 i 2015. Państwo członkowskie przedstawia sprawozdanie końcowe z realizacji programów krajowych do dnia 31 grudnia **2024** r.”;

(5) w art. 57 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) do dnia 31 grudnia **2024** r. – sprawozdanie z oceny *ex post* dotyczące wyników działań objętych programami krajowymi.”;

b) ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) do dnia 30 czerwca **2025** r. – sprawozdanie z oceny *ex post* dotyczące skutków niniejszego rozporządzenia i rozporządzeń szczegółowych po zamknięciu programów krajowych.”.

Artykuł 2

W rozporządzeniu (UE) nr 516/2014 wprowadza się następujące zmiany:

(1) art. 16 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kwoty dodatkowe, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, przydziela się państwom członkowskim na mocy indywidualnych decyzji w sprawie finansowania zatwierdzających lub zmieniających ich program krajowy w kontekście przeglądu śródokresowego, zgodnie z procedurą określoną w art. 14 i 15

rozporządzenia (UE) nr 514/2014. Kwoty te wykorzystuje się wyłącznie na realizację działań szczegółowych wymienionych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia. Jednakże w przypadku gdy **w świetle nowych lub nieprzewidzianych okoliczności konieczne jest inne wykorzystanie tych kwot w ramach programu krajowego, dane państwo członkowskie konsultuje się z Komisją przed takim wykorzystaniem tych kwot**.";

(2) art. 17 ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Kwoty dodatkowe, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, przydziela się państwom członkowskim co dwa lata, za pierwszym razem na mocy indywidualnych decyzji w sprawie finansowania zatwierdzających ich programy krajowe zgodnie z procedurą określoną w art. 14 rozporządzenia (UE) nr 514/2014, a następnie na mocy decyzji w sprawie finansowania, która ma zostać załączona do decyzji zatwierdzających ich programy krajowe. Kwot tych nie można przesuwać na inne działania w ramach programu krajowego. Jednakże w przypadku gdy **w świetle nowych lub nieprzewidzianych okoliczności konieczne jest przesunięcie tych kwot, dane państwo członkowskie konsultuje się z Komisją przed dokonaniem takiego przesunięcia**.".

Artykuł 3

W rozporządzeniu (UE) 2021/1147 wprowadza się następujące zmiany:

(1) W art. 10 dodaje się nowy ust. 5 w brzmieniu:

„5. Wsparcie udzielane na podstawie niniejszego rozporządzenia może być również finansowane z wkładów wnoszonych przez państwa członkowskie i innych darczyńców publicznych lub prywatnych jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046[12].".

Artykuł 4

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodnicząca	*Przewodniczący*

[12] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).